

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ ¹⁾

z dnia 2009 r.

w sprawie nadzoru pedagogicznego

Na podstawie art. 35 ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki i tryb sprawowania oraz formy nadzoru pedagogicznego;
- 2) wykaz stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych;
- 3) kwalifikacje niezbędne do sprawowania nadzoru pedagogicznego;
- 4) kwalifikacje osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 2) szkole - należy przez to rozumieć publiczne i niepubliczne przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego oraz szkoły;
- 3) placówce - należy przez to rozumieć publiczne i niepubliczne placówki wymienione w art. 2 pkt 3-5, 7 i 10 ustawy, a także publiczne i niepubliczne placówki doskonalenia nauczycieli;

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej - oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206 i Nr 56, poz. 458.

- 4) ewaluacji – należy przez to rozumieć praktyczne badanie oceniające przeprowadzane w szkole lub placówce;
- 5) ewaluacji zewnętrznej – należy przez to rozumieć ewaluację przeprowadzaną przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny;
- 6) ewaluacji wewnętrznej – należy przez to rozumieć ewaluację przeprowadzaną przez dyrektora szkoły lub placówki;
- 7) ewaluacji całościowej – należy przez to rozumieć ewaluację zewnętrzną przeprowadzaną w zakresie wszystkich obszarów, o których mowa w § 7 ust. 1;
- 8) ewaluacji problemowej – należy przez to rozumieć ewaluację zewnętrzną przeprowadzaną w zakresie wybranych problemów z obszarów, o których mowa w § 7 ust. 1;
- 9) kontroli – należy przez to rozumieć działania organu sprawującego nadzór pedagogiczny prowadzone w szkole lub placówce w celu oceny stanu przestrzegania przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- 10) wspomaganie – należy przez to rozumieć działania organu sprawującego nadzór pedagogiczny mające na celu inspirowanie i intensyfikowanie w szkołach i placówkach procesów służących poprawie i doskonaleniu ich pracy, ukierunkowanych na rozwój uczniów i wychowanków.

§ 3. 1. Nadzór pedagogiczny jest realizowany przez wykonywanie zadań i czynności określonych w art. 33 ustawy, w trybie planowych lub doraźnych działań.

2. Planowe działania, o których mowa w ust. 1, prowadzone przez kuratorów oświaty są realizowane zgodnie z podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa w zakresie nadzoru pedagogicznego, ustalonymi przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na podstawie art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy.

3. Doraźne działania, o których mowa w ust. 1, prowadzone przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny są realizowane w przypadku, gdy zaistnieje potrzeba podjęcia działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w § 18 ust. 1.

4. Planowe i doraźne działania, o których mowa w ust. 1, prowadzone przez dyrektorów szkół i placówek wynikają z potrzeb szkoły lub placówki.

§ 4. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami niepublicznymi, wykonując zadania z zakresu nadzoru pedagogicznego uwzględnia odpowiednio organizację i zakres zadań organów szkoły lub placówki, określone w statucie szkoły lub placówki.

§ 5. Nadzór pedagogiczny jest sprawowany z uwzględnieniem:

- 1) jawności wymagań;
- 2) współdziałania organów sprawujących nadzór pedagogiczny z organami prowadzącymi szkoły lub placówki, dyrektorami szkół i placówek oraz nauczycielami;
- 3) tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi szkół i placówek;
- 4) pozyskiwania informacji zapewniających obiektywną i pełną ocenę działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki.

§ 6. Formami nadzoru pedagogicznego są:

- 1) ewaluacja;
- 2) kontrola;
- 3) wspomaganie.

§ 7. 1. Ewaluacja zewnętrzna jest przeprowadzana w następujących obszarach:

- 1) efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki;
- 2) procesy zachodzące w szkole lub placówce;
- 3) funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów;
- 4) zarządzanie szkołą lub placówką.

2. Ewaluacja zewnętrzna obejmuje:

- 1) zbieranie i analizowanie informacji w obszarach wymienionych w ust. 1;
- 2) ustalanie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań, o których mowa w ust. 4, w obszarach wymienionych w ust. 1.

3. Poziom spełniania przez szkołę lub placówkę poszczególnych wymagań w obszarach, o których mowa w ust. 1, jest ustalany jako:

- 1) poziom A – oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę;
- 2) poziom B – oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę;
- 3) poziom C – oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę;
- 4) poziom D – oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę;
- 5) poziom E – oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

4. Wymagania, które muszą być spełnione w obszarach, o których mowa w ust. 1, dla ustalenia poziomu D i poziomu B określa załącznik do rozporządzenia.

5. Wymagania, o których mowa w ust. 4, stosuje się, uwzględniając typ i rodzaj szkoły lub placówki, a także zadania wynikające ze statutu szkoły lub placówki.

6. Poziom A ustala się, jeżeli szkoła lub placówka spełnia dane wymaganie na poziomie wyższym niż poziom B. Poziom C ustala się, jeżeli szkoła lub placówka spełnia dane wymaganie na poziomie wyższym niż poziom D, ale niższym niż poziom B. Poziom E ustala się, jeżeli szkoła lub placówka nie spełnia danego wymagania na poziomie D.

§ 8. 1. Ewaluacja zewnętrzna jest przeprowadzana przez zespół wyznaczony przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

2. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad szkołą lub placówką, o której mowa w art. 32a ust. 3 ustawy, oraz kurator oświaty mogą wyznaczyć wspólny zespół w celu przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej w szkole lub placówce.

3. W przypadku organu sprawującego nadzór pedagogiczny innego niż kurator oświaty, ewaluacja zewnętrzna może być również przeprowadzona przez wyznaczoną przez ten organ osobę.

4. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny, prowadząc ewaluację zewnętrzną, bierze pod uwagę wyniki ewaluacji wewnętrznej prowadzonej w szkole lub placówce.

5. Ewaluację zewnętrzną przeprowadza się na podstawie imiennego upoważnienia zawierającego:

- 1) datę wydania i numer upoważnienia;
- 2) podstawę prawną przeprowadzenia ewaluacji;
- 3) imię i nazwisko osoby przeprowadzającej ewaluację;
- 4) nazwę i siedzibę szkoły lub placówki;
- 5) zakres ewaluacji;
- 6) terminy rozpoczęcia i zakończenia ewaluacji;
- 7) pieczęć i podpis organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

6. Przed rozpoczęciem ewaluacji zewnętrznej w szkole lub placówce, zespół lub osoba wyznaczeni do jej przeprowadzenia przedstawiają radzie pedagogicznej zakres i harmonogram ewaluacji.

7. Przeprowadzenie w szkole lub placówce czynności związanych z ewaluacją zewnętrzną nie może zakłócać pracy szkoły lub placówki. Ewaluacja nie powinna trwać dłużej niż 5 dni roboczych w ciągu kolejnych dwóch tygodni.

§ 9. 1. W terminie 7 dni od dnia zakończenia ewaluacji zewnętrznej zespół lub osoba, którzy przeprowadzili ewaluację, przedstawiają wyniki i wnioski z ewaluacji na zebraniu rady pedagogicznej.

2. W terminie 7 dni od dnia zebrania, o którym mowa w ust. 1, zespół lub osoba, którzy przeprowadzili ewaluację, sporządzają raport z przeprowadzonej ewaluacji zawierający:

- 1) wyniki ewaluacji;
- 2) określenie poziomu spełniania wymagań, o których mowa w § 7 ust. 3;
- 3) wnioski z ewaluacji.

3. Raport, o którym mowa w ust. 2, organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 2 – kurator oświaty, przekazuje dyrektorowi szkoły lub placówki, w której przeprowadzono ewaluację, oraz organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę.

4. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni od dnia otrzymania raportu, o którym mowa w ust. 2, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a w przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 2 – do organu sprawującego nadzór pedagogiczny i do kuratora oświaty, pisemne, umotywowane zastrzeżenia dotyczące raportu.

5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 4, organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 2 – wspólnie organ sprawujący nadzór pedagogiczny i kurator oświaty, zajmują stanowisko wobec tych zastrzeżeń i przekazują je dyrektorowi szkoły lub placówki oraz organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę, w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania.

6. W przypadku stwierdzenia zasadności zgłoszonych zastrzeżeń, organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku, o którym mowa w § 8 ust. 2 – wspólnie organ sprawujący nadzór pedagogiczny i kurator oświaty, dokonują zmian w raporcie przez zamieszczenie odpowiednich adnotacji i przekazują go dyrektorowi szkoły lub placówki oraz organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę.

§ 10. W przypadku ustalenia w wyniku ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole lub placówce poziomu E w odniesieniu do choćby jednego z wymagań:

- 1) w obszarze, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 1:
 - a) wobec szkoły lub placówki publicznej - organ sprawujący nadzór pedagogiczny poleca dyrektorowi szkoły lub placówki opracowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania zgodnie z art. 34 ust. 2 ustawy,
 - b) wobec szkoły lub placówki niepublicznej - organ sprawujący nadzór pedagogiczny wydaje polecenie zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy;
- 2) w obszarach, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 2 – 4, szkoła lub placówka wdraża działania mające na celu poprawę stanu spełniania danego wymagania.

§ 11. Kontrola podejmowana przez kuratora oświaty w trybie działań planowych, o których mowa w § 3 ust. 1, jest przeprowadzana z wykorzystaniem arkuszy kontroli zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

§ 12. 1. Kontrola jest przeprowadzana przez osobę lub zespół wyznaczonych przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

2. Kontrolę przeprowadza się na podstawie imiennego upoważnienia zawierającego:

- 1) datę wydania i numer upoważnienia;
- 2) podstawę prawną przeprowadzenia kontroli;
- 3) imię i nazwisko osoby upoważnionej do przeprowadzenia kontroli;
- 4) nazwę i siedzibę szkoły lub placówki;
- 5) tematykę kontroli;
- 6) terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 7) pieczęć i podpis organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

3. Przeprowadzenie w szkole lub placówce czynności kontrolnych nie może zakłócać pracy szkoły lub placówki. Kontrola nie powinna trwać dłużej niż 2 dni robocze.

§ 13. 1. Osoba upoważniona do przeprowadzenia kontroli, zwana dalej „kontrolującym”:

- 1) rzetelnie i obiektywnie ustala stan faktyczny;
- 2) zbiera niezbędne dowody stanowiące podstawę ustaleń kontroli;
- 3) zapewnia dyrektorowi szkoły lub placówki czynny udział w kontroli;
- 4) dokumentuje czynności kontrolne.

2. Zebrane w toku kontroli dokumenty potwierdzające przebieg i wyniki czynności kontrolnych stanowią akta kontroli.

§ 14. 1. Kontrolujący, w terminie 7 dni od dnia zakończenia kontroli, sporządza protokół kontroli.

2. Protokół kontroli zawiera:

- 1) nazwę szkoły lub placówki, jej siedzibę oraz imię i nazwisko dyrektora szkoły lub placówki;
- 2) nazwę i siedzibę organu sprawującego nadzór pedagogiczny, imię i nazwisko kontrolującego oraz datę wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli;
- 3) terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli ze wskazaniem dni, w których odbywała się kontrola;
- 4) tematykę kontroli;
- 5) opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości, oraz zalecenia, wnioski i uwagi, o których mowa w art. 33 ust. 4 ustawy;

- 6) pouczenie o prawie zgłoszenia przez dyrektora szkoły lub placówki zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli;
- 7) parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu;
- 8) podpisy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki oraz miejsce i datę podpisania protokołu.

3. Protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz kontrolujący przekazuje, za poświadczeniem odbioru, dyrektorowi szkoły lub placówki, a drugi włącza do akt kontroli.

§ 15. 1. Dyrektor szkoły lub placówki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania wyjaśnienia dotyczące przyczyn tej odmowy.

2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez dyrektora szkoły lub placówki nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolującego.

§ 16. 1. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

2. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, organ sprawujący nadzór pedagogiczny może zarządzić przeprowadzenie dodatkowych czynności kontrolnych.

3. W przypadku stwierdzenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny zasadności zgłoszonych zastrzeżeń, dokonuje on zmian w protokole kontroli przez zamieszczenie odpowiednich adnotacji i przekazuje go dyrektorowi szkoły lub placówki.

4. W przypadku nieuwzględnienia całości lub części zgłoszonych zastrzeżeń, organ sprawujący nadzór pedagogiczny sporządza pisemne stanowisko wobec zastrzeżeń i przekazuje je dyrektorowi szkoły lub placówki, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń.

§ 17. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny wspomaga szkoły i placówki w szczególności przez:

- 1) przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej organu analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z ewaluacji zewnętrznych i kontroli;
- 2) upowszechnianie przykładów dobrych praktyk;
- 3) promowanie wykorzystania ewaluacji w procesie doskonalenia jakości działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki;
- 4) organizowanie konferencji i porad dla dyrektorów szkół i placówek.

§ 18. 1. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny opracowuje na każdy rok szkolny plan nadzoru pedagogicznego.

2. Plan nadzoru, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) zakres ewaluacji problemowej planowanej w szkołach i placówkach;
- 2) tematykę kontroli planowanych w szkołach i placówkach.

3. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny, w terminie do dnia 31 sierpnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym ma być przeprowadzona ewaluacja lub kontrola, podaje do publicznej wiadomości plan nadzoru, o którym mowa w ust. 1.

4. W przypadku wprowadzenia przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zmian w podstawowych kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa oraz wytycznych i poleceniach, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy, w trakcie roku szkolnego, kurator oświaty niezwłocznie dostosowuje plan nadzoru, o którym mowa w ust. 1, do tych zmian i podaje go do publicznej wiadomości.

5. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiadamia dyrektora szkoły lub placówki oraz organ prowadzący szkołę lub placówkę o zamiarze przeprowadzenia:

- 1) planowej ewaluacji zewnętrznej i jej zakresie – w terminie 30 dni przed planowanym rozpoczęciem ewaluacji;
- 2) planowej kontroli i jej tematyce – w terminie 7 dni przed planowanym rozpoczęciem kontroli.

§ 19. Kurator oświaty w każdym roku szkolnym opracowuje i przedstawia ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, w terminie do dnia 31 października, wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

§ 20. 1. Dyrektor szkoły lub placówki publicznej we współpracy z innymi nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego:

- 1) przeprowadza ewaluację wewnętrzną i wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia jakości pracy szkoły lub placówki;
- 2) kontroluje przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- 3) wspomaga nauczycieli w realizacji ich zadań, w szczególności przez:
 - a) organizowanie szkoleń i narad,
 - b) motywowanie do doskonalenia i rozwoju zawodowego,
 - c) przedstawianie nauczycielom wniosków wynikających ze sprawowanego przez dyrektora szkoły lub placówki nadzoru pedagogicznego.

2. Ewaluację wewnętrzną przeprowadza się w odniesieniu do wszystkich lub wybranych wymagań, o których mowa w § 7 ust. 4, lub do innych zagadnień uznanych w szkole lub placówce za istotne w działalności szkoły lub placówki.

3. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, dyrektor szkoły lub placówki w szczególności obserwuje prowadzone przez nauczycieli zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze oraz inne zajęcia i czynności wynikające z działalności statutowej szkoły lub placówki.

§ 21. 1. Dyrektor szkoły lub placówki publicznej opracowuje na każdy rok szkolny plan nadzoru pedagogicznego, który przedstawia radzie pedagogicznej w terminie do dnia 15 września roku szkolnego, którego dotyczy plan.

2. Plan nadzoru, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) cele, przedmiot ewaluacji wewnętrznej oraz jej harmonogram;
- 2) tematykę i terminy przeprowadzania kontroli przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- 3) tematykę szkoleń i narad dla nauczycieli.

§ 22. Do dnia 31 sierpnia każdego roku dyrektor szkoły lub placówki publicznej przedstawia radzie pedagogicznej wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

§ 23. 1. Ustala się następujący wykaz stanowisk w kuratoriach oświaty oraz urzędach innych organów sprawujących nadzór pedagogiczny i podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych, których zajmowanie wymaga kwalifikacji pedagogicznych:

- 1) w urzędach obsługujących ministrów, którzy wykonują zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego: wizytatorzy, starsi wizytatorzy i główni wizytatorzy;
- 2) w kuratoriach oświaty:
 - a) kuratorzy oświaty oraz wicekuratorzy oświaty koordynujący pracę komórek organizacyjnych, których statutowym zadaniem jest sprawowanie nadzoru pedagogicznego,
 - b) kierownicy komórek organizacyjnych, o których mowa w lit. a,
 - c) wizytatorzy i starsi wizytatorzy;
- 3) w specjalistycznych jednostkach nadzoru utworzonych na podstawie art. 32a ust. 1 lub 1a ustawy:
 - a) dyrektorzy jednostek i inni pracownicy zajmujący stanowiska kierownicze i wykonujący statutowe i regulaminowe zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego,
 - b) wizytatorzy, starsi wizytatorzy i główni wizytatorzy;
- 4) w okręgowych zespołach nadzoru pedagogicznego przy sądach okręgowych, utworzonych przez Ministra Sprawiedliwości:
 - a) kierownik zespołu - starszy wizytator, wykonujący zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego,
 - b) wizytatorzy i starsi wizytatorzy;
- 5) w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej sprawującym nadzór pedagogiczny nad szkołami przy zakładach karnych i aresztach śledczych: wizytatorzy, starsi wizytatorzy i główni wizytatorzy.

2. Na stanowiskach wymienionych w ust. 1, z wyjątkiem stanowiska kuratora oświaty, mogą być zatrudnieni:

- 1) nauczyciele posiadający wykształcenie wyższe magisterskie, mający co najmniej pięcioletni staż pracy pedagogicznej i:

- a) ukończone formy doskonalenia w zakresie administracji lub zarządzania lub
 - b) co najmniej dwuletni staż pracy na stanowisku kierowniczym w szkole, placówce lub zakładzie kształcenia nauczycieli, lub
 - c) co najmniej dwuletni staż pracy w urzędzie organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami lub w urzędzie organu prowadzącego szkoły lub placówki na stanowisku związanym z organizacją pracy szkół i placówek;
- 2) nauczyciele akademicy posiadający co najmniej pięcioletni staż pracy w szkole wyższej i ukończone formy doskonalenia w zakresie administracji lub zarządzania.

3. Osoby zatrudnione na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, o których mowa w ust. 1, do zakresu zadań których należy przeprowadzanie ewaluacji w szkołach i placówkach, są obowiązane do ukończenia, przynajmniej raz na dwa lata, doskonalenia w zakresie ewaluacji, organizowanego na zlecenie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Osoby zatrudnione na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, o których mowa w ust. 1 pkt 3, do zakresu zadań których należy przeprowadzanie ewaluacji w szkołach i placówkach artystycznych, są obowiązane do ukończenia dodatkowego doskonalenia w zakresie ewaluacji uwzględniającego specyfikę tych szkół i placówek, organizowanego na zlecenie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

5. Kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska kuratora oświaty określa ustawa.

§ 24. Kurator oświaty oraz inne organy sprawujące nadzór pedagogiczny mogą zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz, o których mowa w art. 35 ust. 5a ustawy, osobom posiadającym wykształcenie wyższe magisterskie i dorobek naukowy lub znaczący dorobek zawodowy w zakresie dziedziny związanej z przedmiotem badań lub ekspertyz.

§ 25. Do dnia 31 grudnia 2009 r. w urzędach obsługujących ministrów, którzy wykonują zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego, stanowiskami, których

zajmowanie wymaga kwalifikacji pedagogicznych, są także stanowiska dyrektorów lub zastępców dyrektorów departamentów (równorzędnych komórek organizacyjnych) oraz radców ministrów i naczelników wydziałów (równorzędnych komórek organizacyjnych), wykonujących statutowe i regulaminowe zadania w zakresie nadzoru pedagogicznego. Przepis § 23 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 26. W roku szkolnym 2009/2010:

- 1) organy sprawujące nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami podają do publicznej wiadomości plan nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w § 18 ust. 1, w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia;
- 2) dyrektorzy szkół i placówek publicznych przedstawiają radom pedagogicznym plan nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w § 21 ust. 1, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 27. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

w porozumieniu:

MINISTER KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz (Dz. U. Nr 235, poz. 1703), które utraciło moc z dniem 24 sierpnia 2009 r., na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty, ustawy - Karta Nauczyciela oraz ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 145, poz. 917 oraz z 2009 r. Nr 56, poz. 458).

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

MINISTER ŚRODOWISKA

MINISTER INFRASTRUKTURY

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

Uzasadnienie

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 35 ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 25 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty, ustawy – Karta Nauczyciela oraz ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 145, poz. 917), zgodnie z którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, Ministrem Sprawiedliwości, ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw środowiska, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw transportu, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej, określi w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb sprawowania oraz formy nadzoru pedagogicznego, wykaz stanowisk, wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacje niezbędne do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacje osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz.

Celem rozporządzenia jest wzmocnienie systemu nadzoru pedagogicznego z ukierunkowaniem jego sprawowania na dokonywanie analizy i oceny jakości działalności edukacyjnej zarówno szkół, jak i placówek.

Nadzór pedagogiczny ma służyć doskonaleniu systemu oświaty i zgodnie z art. 33 ust. 1 i 2 ustawy o systemie oświaty, polega na:

- 1) ocenianiu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół, placówek i nauczycieli;
- 2) analizowaniu i ocenianiu efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;
- 3) udzielaniu pomocy szkołom, placówkom i nauczycielom w wykonywaniu ich zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- 4) inspirowaniu nauczycieli do innowacji pedagogicznych, metodycznych i organizacyjnych.

W odniesieniu do szkół i placówek niepublicznych, zgodnie z art. 89 ustawy o systemie oświaty, przepis art. 33 ustawy stosuje się odpowiednio. Oznacza to, że w

tych szkołach i placówkach nadzór pedagogiczny musi być sprawowany z uwzględnieniem organizacji i zakresu zadań organów szkoły lub placówki, określonych w statucie szkoły lub placówki.

Nadzór pedagogiczny będzie sprawowany w sposób planowy lub doraźny i będzie uwzględniał jawność wymagań oraz zasadę pozyskiwania informacji o szkole lub placówce z różnych źródeł, z uwzględnieniem informacji pozyskiwanych w toku nadzoru sprawowanego przez dyrektora szkoły lub placówki.

Warunkiem umożliwiającym sprawowanie nadzoru pedagogicznego jest współpraca: organów sprawujących nadzór pedagogiczny, organów prowadzących szkoły i placówki, dyrektorów szkół i placówek oraz nauczycieli.

Podstawowe cele opisanego w rozporządzeniu modelu sprawowania nadzoru pedagogicznego to:

- 1) umożliwienie zespołom szkolnym (dyrektorom wraz z nauczycielami) efektywnej pracy nad poprawianiem jakości pracy szkół i placówek przez dostarczanie informacji na temat tej jakości;
- 2) dostarczenie informacji i narzędzi do sprawdzania poziomu wypełniania przez szkoły i placówki wymagań określonych w rozporządzeniu;
- 3) umożliwienie dokonywania analiz dotyczących jakości pracy szkół i placówek.

Obowiązek istnienia nadzoru pedagogicznego wynika z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym w stosunku do szkół niepublicznych wyrażony jest on wprost w art. 70 ust. 3, natomiast w stosunku do szkół publicznych determinowany jest w sposób pośredni.

Pojęcie „nadzór pedagogiczny” nie jest definiowane w przepisach prawa. Treść normatywna pojęcia „nadzór pedagogiczny” wynika z konkretnych rozwiązań prawnych kształtujących ten nadzór. Obecnie jest ona zawarta w ustawie o *systemie oświaty*, a także w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2006 r. w *sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz* (Dz. U. Nr 235, poz. 1703).

W doktrynie prawa konstytucyjnego wskazano, że pojęcie „nadzór pedagogiczny” odnosi się do nadzoru dotyczącego programów i form nauczania, a także kwalifikacji personelu nauczającego (L. Garlicki: uwagi do art. 70 Konstytucji, w: L. Garlicki, red.: Konstytucja RP. Komentarz, t. III, Warszawa 2003, s. 11). W obecnie obowiązujących przepisach, jako przedmiot nadzoru oceniana jest również zgodność działań szkół i placówek z przepisami prawa. W praktyce, mniejszy nacisk kładzie się na elementy nadzoru dotyczące efektów kształcenia i wychowania (diagnozujące procesy edukacyjne).

Przesłanką do wprowadzenia przedmiotowych zmian jest fakt, że obecny nadzór pedagogiczny w niewystarczający sposób skupia się na ocenie jakości pracy szkoły lub placówki i nie zapewnia jej właściwego wsparcia w celu podniesienia poziomu kształcenia i realizowania planów poprawy i rozwoju. W niewielkim stopniu wykorzystywany jest w celu doskonalenia pracy szkół i placówek wewnętrzny nadzór pedagogiczny, sprawowany przez dyrektora szkoły lub placówki.

Najważniejszymi powodami decydującymi o konieczności poprawy i wzmocnienia systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkół i placówek są:

- 1) brak efektywności i zdolności adaptacyjnej obecnego systemu nadzoru pedagogicznego do tempa i zakresu przemian oraz potrzeb edukacyjnych społeczeństwa (badanie pracy poszczególnych kuratoriów oświaty potwierdza znikomą użyteczność obecnego nadzoru pedagogicznego dla podnoszenia jakości pracy szkół i placówek);
- 2) niezadowolająca praca szkół i placówek oraz organów je prowadzących w celu poprawy jakości kształcenia powodująca nierówności edukacyjne o charakterze środowiskowym, które są problemem w mniej rozwiniętych częściach kraju; podkreślić należy, że wyrównywanie szans edukacyjnych było jednym z fundamentalnych celów reformy oświatowej, tymczasem przez obecne organy nadzoru pedagogicznego zadanie to jest realizowane w sposób niepełny;
- 3) konieczność pozyskiwania rzetelnej informacji niezbędnej do kreowania polityki oświatowej państwa, a także polityki oświatowej na poziomie regionalnym i lokalnym;
- 4) zapewnienie możliwości wielokierunkowego rozwoju osobistego i społecznego uczniów i nauczycieli, zgodnego z ich aspiracjami i możliwościami.

Rozporządzenie zakłada poprawę efektywności systemu oświaty przez ukierunkowanie nadzoru pedagogicznego na działania mające na celu ocenę jakości działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek oraz wspomaganie pracy szkół i placówek w dążeniu do uzyskiwania pożądanej jakości.

Fundamentalne założenie nowego modelu nadzoru pedagogicznego rozgranicza trzy zadania nadzorcze organów sprawujących ten nadzór, w tym kuratorów oświaty. Do zadań tych należą:

- 1) ewaluacja działalności edukacyjnej szkół i placówek;
- 2) kontrola przestrzegania przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół, placówek i nauczycieli;
- 3) wspomaganie pracy szkół i placówek oraz nauczycieli w zakresie ich działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej.

Istotą zmiany jest więc odejście od tradycyjnego (instrumentalnego) ujęcia nadzoru pedagogicznego jako działalności diagnostyczno – oceniającej i wspomagającej na rzecz rozumienia ukierunkowanego na przedmiot tego nadzoru, ze szczególnym uwzględnieniem analizy i oceny efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek.

Dotychczasowy nadzór pedagogiczny, w części diagnostyczno – oceniającej, skupiał się głównie na badaniu zgodności działalności szkół i placówek z przepisami prawa. Wyodrębnienie ewaluacji, ukierunkowanej na badanie przebiegających w szkole lub placówce procesów i ich wpływu na osiągnięte efekty, stanowi realizację wymagania ustawowego, jakim jest „analizowanie i ocenianie efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek”.

Uwzględnienie w tych analizach uwarunkowań środowiskowych funkcjonowania szkół i placówek oraz realizacji zadań w zakresie zarządzania pozwoli na uzyskanie odpowiedzi na pytania: „Jaka jest badana szkoła?”, „Jakie są jej atuty?” i „Co wymaga poprawy?”. Analizy uogólnione pozwolą na uzyskanie informacji o tym, jaka jest polska szkoła.

Zgodnie z opisanym w rozporządzeniu modelem, nadzór pedagogiczny będzie sprawowany w trybie działań planowych lub doraźnych. Działania planowe

prowadzone przez kuratorów oświaty będą dotyczyły realizacji, ustalonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, podstawowych kierunków polityki oświatowej państwa, w tym zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego.

Działania doraźne będą prowadzone przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny w przypadku, gdy zaistnieje potrzeba podjęcia działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego.

Organ sprawujący nadzór pedagogiczny, do dnia 31 sierpnia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym będzie sprawowany nadzór pedagogiczny, podaje do publicznej wiadomości plan nadzoru pedagogicznego zawierający zakres ewaluacji problemowej oraz tematykę kontroli, planowanych do przeprowadzenia w szkołach i placówkach.

Ewaluacja pracy szkół i placówek

Ewaluacja pracy szkół i placówek jest rozumiana jako badanie praktyczne oceniające.

Evaluation (ang.) to badanie czegoś w celu wydania sądu o jego wartości, jakości, ważności czy stanie i w odróżnieniu od badań naukowych stanowi rodzaj badania praktycznego. Istotą badań praktycznych jest cel, dla którego są podejmowane: mają one pomóc w usunięciu praktycznej trudności, a nie powiększyć czy skontrolować wiedzę teoretyczną.

Dla przeprowadzenia tego badania, niezbędne jest określenie wymagań wobec szkół i placówek (stanowiących opis „jakości edukacji”), bo jest to warunek konieczny dokonywania ewaluacji.

Ewaluacja jakości pracy szkół i placówek ma więc określać stopień spełniania przez szkołę lub placówkę ustalonych wymagań na podstawie oceny przebiegu, a także efektów podejmowanych działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz warunków działania szkoły lub placówki, jakości zarządzania i jej funkcjonowania w środowisku lokalnym.

Ocena ta, z jednej strony ma służyć każdej szkole i placówce, przynosząc informacje o tym co należy poprawić, doskonalić, aby szkoła lub placówka jak najlepiej realizowała wyznaczone zadania. Z drugiej strony uogólnione przez organ sprawujący

nadzór pedagogiczny wyniki ewaluacji będą stanowić podstawę do doskonalenia systemu oświaty w województwie i w Polsce.

Kluczowe znaczenie dla doskonalenia jakości pracy szkół i placówek ma ewaluacja wewnętrzna, prowadzona przez dyrektora szkoły lub placówki we współpracy z nauczycielami. Jej wyniki mają służyć ciągłej poprawie pracy szkoły lub placówki i rozwojowi uczniów i wychowanków.

Dla sprawnego funkcjonowania systemu konieczne jest wzmacnianie roli profesjonalistów: nauczycieli i dyrektorów oraz innych fachowców współpracujących ze szkołami lub placówkami. Prawie w całej Unii Europejskiej, ogólnie, wspiera się proces budowania autonomii szkolnictwa na poziomie lokalnym i pojedynczych szkół. Budowa modelu wymagań oraz procedur sprawdzania poziomu ich spełniania ma być próbą zwiększenia samodzielności dyrektorów i nauczycieli, a nie biurokratycznym ograniczeniem ich możliwości działania. Jasno zdefiniowane wymagania, zaproszenie do dyskusji nad ich modyfikacją (w jakimś przedziale czasowym) oraz dostarczenie pomocnych narzędzi do ewaluacji własnych działań, wraz z nauką procedur analizy i interpretacji wyników tej ewaluacji, powinno wzmocnić rady pedagogiczne i podnieść jakość ich pracy.

Ewaluacja prowadzona przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest ewaluacją zewnętrzną. Ewaluacja prowadzona przez dyrektora szkoły lub placówki we współpracy z innymi nauczycielami jest ewaluacją wewnętrzną.

Ewaluacja obejmuje:

- 1) zbieranie i analizowanie informacji o działalności edukacyjnej szkoły lub placówki;
- 2) określenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań ustalonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w rozporządzeniu.

Wymagania te będą ujęte w czterech obszarach działalności szkół i placówek:

- 1) efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki;
- 2) procesy zachodzące w szkole lub placówce;
- 3) funkcjonowanie szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów;
- 4) zarządzanie szkołą lub placówką.

Wymagania stawiane szkole lub placówce nie obejmują wszystkich możliwych zagadnień związanych z obowiązkami szkół i placówek wobec uczniów, wychowanków i rodziców. Wymagania wobec szkół i placówek wskazują raczej strategiczne i priorytetowe zadania, wybrane tak, aby pomagały one planować pracę szkoły i placówki. Analizując wymagania wobec szkół i placówek nie należy więc poszukiwać „całościowego” ich obrazu, ale raczej widzieć aspekty warte podkreślenia jako kluczowe.

Przeprowadzana w szkole lub placówce ewaluacja ma na celu ustalenie oceny spełnienia wymagań na jednym z pięciu następujących poziomów:

- 1) poziom A – oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę;
- 2) poziom B – oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę;
- 3) poziom C – oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę;
- 4) poziom D – oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę;
- 5) poziom E – oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Wymagania na poziomy D i B (z uwzględnieniem podziału na poszczególne typy szkół i rodzaje placówek) zostały zawarte w załączniku do rozporządzenia.

Niespełnianie przez szkołę lub placówkę wymagań na poziomie D oznacza ustalenie poziomu E, natomiast spełnianie wymagań na poziomie wyższym niż D, a niższym niż B oznacza ustalenie poziomu C. Spełnianie przez szkołę lub placówkę wymagań na wyższym poziomie niż opisany na poziomie B oznacza ustalenie dla niej poziomu A.

Ewaluacja będzie dokonywana we wszystkich obszarach funkcjonowania szkoły lub placówki – ewaluacja całościowa. Ponadto, duże znaczenie przypisuje się ewaluacji problemowej, która będzie dokonywana w zakresie niektórych problemów wybranych z obszarów działalności szkoły lub placówki. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny

określa problemy wybrane z obszarów działalności szkoły lub placówki podlegające ewaluacji uwzględniając zakres sprawowanego przez ten organ nadzoru pedagogicznego. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad szkołą lub placówką będzie przeprowadzać ewaluację zgodnie z procedurą ustaloną w rozporządzeniu. W tym celu organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie powoływać zespół do przeprowadzenia ewaluacji w danej szkole lub placówce, spośród osób uprawnionych do przeprowadzania ewaluacji. W celu przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej w szkołach i placówkach, w których nadzór pedagogiczny jest sprawowany przez więcej niż jeden organ, organy te będą mogły wyznaczyć wspólny zespół do przeprowadzenia ewaluacji.

Osoby uprawnione do przeprowadzania ewaluacji będą posiadały wysokie kwalifikacje i kompetencje niezbędne do organizowania i przeprowadzania tego typu badań. Osoby te będą obowiązane do ukończenia doskonalenia w zakresie ewaluacji w szkołach i placówkach, organizowanego na zlecenie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Ponadto, osoby przeprowadzające ewaluację w szkołach i placówkach artystycznych będą obowiązane do ukończenia dodatkowego doskonalenia w zakresie ewaluacji, uwzględniającego specyfikę szkół i placówek artystycznych, które będzie organizowane na zlecenie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

W wyniku przeprowadzonej w szkole lub placówce ewaluacji organ sprawujący nadzór pedagogiczny sporządzi raport, w którym określi poziomy spełniania przez tę szkołę lub placówkę wymagań. Przed przekazaniem raportu dyrektorowi szkoły lub placówki oraz organowi prowadzącemu, zespół prowadzący ewaluację przedstawi radzie pedagogicznej wyniki i wnioski z ewaluacji w celu umożliwienia temu organowi szkoły odniesienia się do wyników badania.

Elementem motywującym szkoły i placówki do dbałości o jakość pracy jest zawarte w rozporządzeniu rozwiązanie dotyczące obowiązku brania pod uwagę w czasie ewaluacji zewnętrznej wyników ewaluacji wewnętrznej prowadzonej w szkole lub placówce. Oznacza to, że zespół przeprowadzający ewaluację zewnętrzną w szkole lub placówce będzie zobowiązany do zapoznawania się z wynikami ewaluacji wewnętrznej i porównywania tych wyników z wynikami własnych badań.

Kontrola przestrzegania przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek.

Organ sprawujący nadzór pedagogiczny kontroluje przestrzeganie przez szkoły lub placówki oraz organy prowadzące przepisów prawa w zakresie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad szkołą lub placówką przeprowadza kontrolę, zgodnie z procedurą zawartą w rozporządzeniu.

Kontrolę przeprowadzają wizytatorzy do sprawowania kontroli.

Celem działalności kontrolnej jest dokonanie oceny stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek pod względem legalności.

Tematyka kontroli wynikających z planu nadzoru pedagogicznego kuratora oświaty będzie zgodna z ustalonymi przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania podstawowymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa oraz wytycznymi i poleceniami, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o systemie oświaty.

Ponadto, w przypadku zaistnienia potrzeby przeprowadzenia kontroli w innych zakresach, kurator oświaty może skorzystać z możliwości prowadzenia kontroli doraźnych.

Wspomaganie pracy szkół i placówek

W zakresie zadań organu sprawującego nadzór pedagogiczny (kuratora oświaty) pozostaje wspomaganie pracy szkół i placówek, m.in. przez:

- 1) przygotowywanie i publikowanie (z wykorzystaniem strony internetowej):
 - a) analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z ewaluacji zewnętrznych i kontroli przestrzegania przepisów prawa,
 - b) przykładów dobrych praktyk;
- 2) organizowanie konferencji i narad dla dyrektorów szkół i placówek.

Zadaniem organów sprawujących nadzór pedagogiczny w zakresie wspomagania pracy szkół i placówek będzie także promowanie wykorzystania ewaluacji w procesie doskonalenia pracy szkół i placówek.

Zadania dyrektora szkoły lub placówki.

Dyrektor publicznej szkoły lub placówki, jako osoba koordynująca działania szkoły i placówki oraz zapewniająca prawidłowość i skuteczność procesu edukacyjnego, będzie odpowiedzialny za przeprowadzenie procesu ewaluacji wewnętrznej i wykorzystanie jej wyników do podejmowania działań mających na celu poprawę pracy szkoły lub placówki.

Ewaluacja wewnętrzna może być prowadzona w odniesieniu do wymagań określonych w załączniku do rozporządzenia lub w odniesieniu do innych zagadnień dotyczących funkcjonowania szkoły lub placówki, uznanych przez dyrektora za ważne w działalności szkoły lub placówki.

Po otrzymaniu raportu z ewaluacji przeprowadzonej przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, dyrektor szkoły lub placówki, w przypadku zgłoszenia przez ten organ wniosków wskazujących na potrzebę zmiany, we współdziałaniu z nauczycielami, podejmuje działania ukierunkowane na poprawę działalności edukacyjnej szkoły lub placówki.

Ważne jest, aby dyrektor wykorzystywał potencjał nauczycieli (zespołów nauczycielskich) nie tylko w sytuacjach obowiązku opracowania i podjęcia działań mających na celu poprawę, ale także w sytuacjach wynikających z organizacji pracy szkoły lub placówki i konieczności zapewnienia oczekiwanej jakości działań edukacyjnych, w tym także do prowadzenia ewaluacji wewnętrznej i wykorzystywania wniosków uzyskanych w jej wyniku.

Istotą zmiany jest doprowadzenie do sytuacji, w której dyrektor i nauczyciele będą podporządkowywać wszystkie podejmowane w szkole lub placówce działania jej jakościowemu progresowi ukierunkowanemu na rozwój ucznia lub wychowanka, czy uczestnika procesu edukacyjnego.

Dyrektor szkoły lub placówki publicznej jest zobowiązany do opracowania na każdy rok szkolny planu nadzoru pedagogicznego, który zawiera m.in.: cele, przedmiot ewaluacji wewnętrznej i harmonogram jej przeprowadzania oraz tematykę i terminy przeprowadzania kontroli przestrzegania prawa.

Przed zakończeniem roku szkolnego (czyli do dnia 31 sierpnia), dyrektor szkoły lub placówki ma obowiązek przedstawić radzie pedagogicznej wyniki i wnioski ze sprawowanego w roku szkolnym nadzoru pedagogicznego.

Dyrektor szkoły lub placówki ma za zadanie organizować wspomaganie nauczycieli. W tym zakresie ma w szczególności:

- 1) organizować szkolenia i narady w celu podnoszenia jakości działalności edukacyjnej szkoły lub placówki, wspomaganie rozwoju nauczycieli oraz inspirowania ich do podejmowania innowacji pedagogicznych;
- 2) motywować nauczycieli do doskonalenia i rozwoju zawodowego;
- 3) przedstawić nauczycielom wnioski z nadzoru pedagogicznego.

Dyrektor może realizować zadania wynikające ze sprawowania nadzoru pedagogicznego w różnych formach, m.in. z wykorzystaniem obserwacji prowadzonych przez nauczyciela zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz innych zajęć i czynności podejmowanych w celu realizacji zadań statutowych szkoły lub placówki.

Ministerstwo Edukacji Narodowej pracowało nad zmianami w sposobie sprawowania nadzoru pedagogicznego od kwietnia 2008 roku. W pracach tych od początku systematycznie uczestniczyli kuratorzy oświaty oraz wizytatorzy. Odbywały się także spotkania z przedstawicielami innych niż kuratorzy oświaty organów sprawujących nadzór pedagogiczny. Celem spotkań było między innymi przygotowanie do wprowadzenia zmian w chwili wejścia w życie przedmiotowego rozporządzenia. Do prac nad rozporządzeniem zostało zaangażowanych także wielu dyrektorów szkół i placówek. Wszyscy oni oczekują na wprowadzenie przedmiotowych zmian. Kuratorzy są przygotowani do upowszechnienia nowego modelu nadzoru pedagogicznego wśród dyrektorów szkół i placówek w sposób, który ułatwi im stosowanie nowego aktu prawnego. Ponadto, w realizowanym w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki projekcie Modernizacja Systemu Nadzoru Pedagogicznego, przygotowany jest pakiet materiałów wspomagających wizytatorów oraz dyrektorów szkół i placówek w realizacji zadań nadzoru pedagogicznego.

Należy także podkreślić, że zakres zadań dla dyrektorów szkół i placówek w porównaniu z dotychczas obowiązującym rozporządzeniem nie zwiększył się. Dotychczas obowiązujące rozporządzenie nakładało na dyrektorów szkół i placówek obowiązek wspomaganie nauczycieli w ich pracy, kontroli zgodności działania szkoły z przepisami prawa, a także m.in. obowiązek diagnozowania działalności

dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek (§ 7 ust. 3 pkt 1), które to działanie zostało w rozporządzeniu opisane szczegółowo jako ewaluacja pracy szkół i placówek z jednoczesnym wskazaniem wymagań, wobec których w procesie ewaluacji szkoła lub placówka może się odnieść, co jest pomocne dla właściwego dokonania oceny własnej pracy.

Kwalifikacje niezbędne do sprawowania nadzoru pedagogicznego

W urzędach obsługujących ministrów, którzy zgodnie z ustawą o systemie oświaty wykonują zadania nadzoru pedagogicznego, zrezygnowano z wymagania kwalifikacji pedagogicznych na stanowiskach: dyrektor i zastępca dyrektora departamentu, radca ministra, naczelnik wydziału.

Rozporządzenie zakłada, że w kuratoriach oświaty oraz urzędach innych organów sprawujących nadzór pedagogiczny i podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych, od osób, które będą przeprowadzały ewaluację, oprócz kwalifikacji pedagogicznych, dodatkowo wymagane będzie ukończenie doskonalenia w zakresie ewaluacji, organizowanego na zlecenie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Podjęto działania zmierzające do przygotowania kadry zawodowej do wdrażania nowej, zmodyfikowanej formy nadzoru pedagogicznego nad szkołami, placówkami i nauczycielami.

Od października 2008 roku zapoznawano z założeniami do modernizacji nadzoru kadre zawodową pracowników kuratoriów oświaty oraz dyrektorów szkół i placówek.

Przeprowadzono do tej pory:

- 1) trzy spotkania z kuratorami oświaty i ich zastępcami – jedno w listopadzie 2008 r., podczas którego zapoznano kuratorów z założeniami zmiany, dwa kolejne w maju 2009 r., gdzie omawiano projekt rozporządzenia i sposób jego wdrożenia (3 x około 25 osób);
- 2) dwa spotkania z dyrektorami delegatur kuratoriów oświaty oraz dyrektorami wydziałów nadzoru w kuratoriach oświaty – jedno w listopadzie 2008 r., kolejne w maju 2009 r. (2 x 80 osób);

- 3) dwa spotkania z wizytatorami kuratoriów oświaty, poświęcone wypracowaniu wymagań stawianych szkołom i placówkom i wypracowaniu profilu wizytatora – osoby zajmującej się ewaluacją (2 x 80 osób);
- 4) około dziesięciu spotkań z dyrektorami szkół i placówek poświęconych przedstawieniu założeń zmodernizowanego nadzoru pedagogicznego i projektu rozporządzenia (około 1000 dyrektorów).

Od września 2009 r. do grudnia 2010 r. planuje się:

- 1) trzy szkolenia, każde dla 90 wizytatorów kuratoriów oświaty i trzy szkolenia, każde dla 35 dyrektorów szkół i placówek, z zakresu prowadzenia ewaluacji zewnętrznej (pierwsza edycja szkoleń rozpoczyna się we wrześniu 2009 r., kolejne w marcu 2010 r. i wrześniu 2010 r.);
- 2) dwa szkolenia, każde dla 80 wizytatorów z zakresu prowadzenia kontroli (pierwsza edycja – wrzesień 2009 r., kolejna edycja – styczeń 2010 r.);
- 3) konferencje informacyjne dla wszystkich dyrektorów szkół i placówek (około 15 konferencji w każdym województwie od stycznia do marca 2010 r.);
- 4) szkolenia dla 2000 dyrektorów szkół i placówek z zakresu prowadzenia ewaluacji wewnętrznej (od marca do grudnia 2010 r.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ww. rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej (www.men.gov.pl). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. W zakresie wskazania podmiotów, na które oddziałuje rozporządzenie

Rozporządzenie dotyczy uczniów, rodziców, nauczycieli, dyrektorów publicznych i niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek wymienionych w art. 2 pkt 3-5, 7 i 10 ustawy o systemie oświaty oraz placówek doskonalenia nauczycieli, organów prowadzących szkoły i placówki oraz organów sprawujących nadzór pedagogiczny.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania następującym związkom zawodowym i partnerom społecznym:

- 1) Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”;
- 2) Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 3) Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 4) Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”;
- 5) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
- 6) Zarządowi Krajowemu Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 7) Związkowi Zawodowego Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 8) Krajowej Sekcji Oświaty NSZZ „Solidarność 80”;
- 9) Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 10) Związkowi Zawodowemu „Rada Poradnictwa”;
- 11) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”;
- 12) Sekretariatowi Konferencji Episkopatu Polski;
- 13) Polskiej Radzie Ekumenicznej;
- 14) Radzie Szkół Katolickich;
- 15) Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu;
- 16) Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej;
- 17) Rzecznikowi Praw Dziecka;
- 18) Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców;
- 19) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 20) Konfederacji Stowarzyszeń Nauczycielskich;

- 21) Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół Średnich;
- 22) Polskiemu Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół.

Projekt rozporządzenia został przekazany również Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, która w dniu 26 sierpnia 2009 r. pozytywnie zaopiniowała projekt rozporządzenia.

W ramach konsultacji społecznych uwagi wnieśli:

- 1) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 2) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 3) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 4) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 5) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 6) Rzecznik Praw Dziecka.

Uwagi dotyczyły:

- 1) *Ograniczenia zadań związanych ze wspomaganie dyrektorów szkół i placówek do funkcji informacyjnej, przy jednocześnie mocno rozbudowanych formach kontrolnych (ewaluacja i kontrola zgodności działalności z prawem) – uwagę zgłosili Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego i Społeczne Towarzystwo Oświatowe.*

Uwagę częściowo uwzględniono.

Prowadzone w szkołach i placówkach formy nadzoru pedagogicznego (ewaluacja i kontrola) będą służyły wspomaganie pracy każdej szkoły lub placówki, z uwagi na fakt, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie przekazywał szkole lub placówce wyniki (opisane w raporcie z ewaluacji lub protokole kontroli) dokonanej oceny.

Ponadto, uwzględniając uwagi partnerów społecznych, w celu umożliwienia bezpośredniego kontaktu dyrektorów szkół z pracownikami organu sprawującego nadzór pedagogiczny, rozszerzono ofertę form wspomaganie pracy szkół i placówek (§ 20) o organizowanie narad i szkoleń dla dyrektorów szkół i placówek, zaznaczając jednocześnie, że formy wspomaganie są w rozporządzeniu wymienione jedynie przykładowo, co oznacza, że organy sprawujące nadzór pedagogiczny mogą rozszerzać ofertę.

2) *Zbyt dużej liczby poziomów oceny spełniania wymagań oraz braku charakterystyk wymagań dla wszystkich poziomów* – uwagę zgłosili Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa” i Rzecznik Praw Dziecka.

Uwag nie uwzględniono.

Ustalona w wyniku wielu dyskusji 5-stopniowa skala dokonywania oceny pracy szkół i placówek została uznana za najbardziej sprzyjającą motywowaniu szkół i placówek do poprawiania i doskonalenia własnej pracy. Nie przewiduje się zmniejszania tej skali.

Charakterystyka wymagań na dwóch poziomach (B i D) umożliwi ustalenie ocen na wszystkich 5 poziomach. Niespełnienie przez szkołę lub placówkę wymagania na poziomie D będzie stanowiło podstawę do ustalenia dla niej poziomu E. Pomiędzy określeniem wymagania na poziomie D, a określeniem wymagania na poziomie B, pozostaje pewna sfera działalności szkoły lub placówki, której podejmowanie i uzyskiwanie efektów pozwoli na ustalenie dla szkoły lub placówki poziomu C. Spełnienie przez szkołę lub placówkę wymagania na poziomie B i wykazywanie się działalnością nieopisaną na tym poziomie, a sprzyjającą doskonaleniu pracy szkoły lub placówki jest podstawą do ustalenia dla szkoły lub placówki poziomu A.

3) *Propozycji zamieszczenia w załączniku do rozporządzenia wzorów upoważnienia i protokołu kontroli* – uwagę zgłosił Rzecznik Praw Dziecka.

Uwagi nie uwzględniono.

Nie ma potrzeby tworzenia wzorów różnych dokumentów w sytuacji, gdy możliwe jest wyszczególnienie w rozporządzeniu elementów, które powinien dokument zawierać. W przypadku upoważnienia i protokołu kontroli odpowiednie przepisy znalazły się w § 12 ust. 2 oraz w § 14 ust. 2 rozporządzenia.

4) *Braku określenia liczby osób wchodzących w skład zespołu przeprowadzającego ewaluację* – uwagę zgłosiło Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty.

Uwagi nie uwzględniono.

O liczebności zespołu przeprowadzającego ewaluację w szkole lub placówce, za każdym razem będzie decydował organ sprawujący nadzór pedagogiczny, biorąc pod uwagę takie uwarunkowania, jak:

- zakres ewaluacji,

- wielkość i specyfika szkoły lub placówki,
- możliwości organizacyjno - kadrowe organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

5) *Propozycji określenia maksymalnego czasu przeprowadzania kontroli* – uwagę zgłosiło Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty.

Uwagę uwzględniono.

Wprowadzono § 12 ust. 3 w brzmieniu: „Przeprowadzanie w szkole lub placówce czynności kontrolnych nie może zakłócać pracy szkoły lub placówki. Kontrola nie powinna trwać dłużej niż 2 dni robocze.”

6) *Propozycji rozszerzenia zadań dyrektora szkoły lub placówki w zakresie wspomagania o inne, uznane przez niego za niezbędne czynności diagnostyczne i promocyjne (propozycje zewnętrznego doskonalenia, ustanowienia pomocy mentora lub innej, a także zainteresowanie nauczycieli postępem pedagogicznym) w celu wspomagania nauczycieli* – uwagę zgłosiło Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty.

Uwagi nie uwzględniono.

Zawarty w § 20 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia katalog zadań dyrektora dotyczących wspomagania jest katalogiem otwartym, co oznacza, że dyrektor (oprócz wymienionych w rozporządzeniu) może podejmować takie działania w zakresie wspomagania, jakie są zgodne z uznanymi przez niego potrzebami.

7) *Propozycji dokonania zmiany w załączniku poprzez rozszerzenie tabeli z wymaganiami o rubrykę, w której umieszczone byłyby informacje o możliwych dowodach potwierdzających spełnianie wymagań* – uwagę zgłosiło Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty.

Uwagi nie uwzględniono.

Decyzję o tym, w jaki sposób spełniać wymaganie, będą podejmować szkoły i placówki. Nie jest więc celowe wskazanie w rozporządzeniu informacji o możliwych dowodach potwierdzających spełnienie wymagań. Każda szkoła i placówka ma prawo do przyjmowania własnych, zgodnych z przepisami prawa, rozwiązań w zakresie rejestrowania i dokumentowania swojej działalności. W związku z tym w czasie ewaluacji zewnętrznej dowody podejmowanych działań i uzyskiwanych efektów w badanym obszarze mogą być różne w różnych szkołach i placówkach.

8) *Uzupełnienia wymagań kwalifikacyjnych dla osób zatrudnionych w urzędach organów sprawujących nadzór pedagogiczny na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, określonych w § 23 ust. 2 pkt 1, o wymóg posiadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego – uwagę zgłosił Związek Nauczycielstwa Polskiego.*

Uwagi nie uwzględniono.

Od pracowników zatrudnionych do sprawowania nadzoru pedagogicznego wymagać należy przede wszystkim stażu pracy pedagogicznej, popartego nie tylko kolejnymi stopniami awansu zawodowego, ale przede wszystkim doświadczeniem w organizacji pracy szkoły lub placówki, bądź innym zdobytym w pracy np. w organach prowadzących.

Nadzór pedagogiczny powinien czerpać z bogatych zasobów kadrowych, nie tylko szkół i placówek, ale także organów je prowadzących, organizując dopływ kadry o wysokich kwalifikacjach, kompetencjach i doświadczeniu.

9) *Zastąpienia nadzoru opartego na kontakcie osobowym, który ma w Polsce długą tradycję i dotąd służył oświacie, bezosobową biurokracją i systemem kontroli – uwagę zgłosił Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski.*

Uwagi nie uwzględniono.

Rozporządzenie nie zakłada odejścia od nadzoru opartego na kontakcie osobowym. Nadal wizytatorzy będą osobiście przeprowadzać czynności nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach. Nie przewiduje się stosowania bezosobowych form nadzoru. Ewaluacja zewnętrzna i kontrola będą przeprowadzane tylko przez wizytatorów, a nie z zastosowaniem biurokratycznych metod obciążających dyrektora i nauczycieli (np. wypełnianie kwestionariuszy ankiet i wywiadów). Dyrektorzy szkół i placówek oraz nauczyciele, oprócz zagwarantowanej rozporządzeniem, możliwości skorzystania z ogólnej oferty w zakresie wspomagania, nadal będą mogli zwracać się do zatrudnionych w organach nadzoru pedagogicznego wizytatorów w celu uzyskania informacji, pomocy w rozwiązaniu trudnych problemów.

10) *Braku spójności opisanego w rozporządzeniu nadzoru pedagogicznego z art. 33 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, który stanowi „na czym polega nadzór pedagogiczny”* - uwagę zgłosił Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski.

Uwagi nie uwzględniono.

Punktem wyjścia dla opisanej w rozporządzeniu koncepcji nadzoru pedagogicznego był przepis art. 33 ust. 1 i 2 ustawy o systemie oświaty. Przepis art. 33 ust. 1 stanowi źródło dokonania wyboru form nadzoru pedagogicznego, gdzie kontrola stanowi głównie realizację zadania nadzoru pedagogicznego opisanego art. 33 ust. 1 pkt 1, ewaluacja skupia się głównie na realizacji zadania opisanego w art. 33 ust. 1 pkt 2, natomiast art. 33 ust. 1 pkt 3 i 4 dotyczą wspomaganie szkół i placówek oraz nauczycieli.

11) *Braku określenia zadań dyrektora szkoły lub placówki wynikających z obowiązku przeprowadzania ewaluacji wewnętrznej we współpracy z nauczycielami* – uwagę zgłosił Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski.

Uwagę uwzględniono.

W rozporządzeniu wprowadzono zmiany wskazujące na obowiązek przeprowadzania przez dyrektora szkoły lub placówki ewaluacji wewnętrznej oraz na obowiązek brania pod uwagę w ewaluacji wewnętrznej wniosków z ewaluacji zewnętrznej. Wskazano, że ewaluacja wewnętrzna może być przeprowadzana w odniesieniu do wybranych wymagań lub innych zagadnień, uznanych w szkole lub placówce za istotne w działalności szkoły lub placówki. Dyrektor publicznej szkoły lub placówki jest obowiązany do opracowywania na każdy rok szkolny i przedstawiania radzie pedagogicznej planu nadzoru pedagogicznego zawierającego m.in. cele, przedmiot i harmonogram ewaluacji wewnętrznej.

12) *Wątpliwości odnoszących się do opisów poszczególnych wymagań określonych w załączniku do rozporządzenia oraz ich charakterystyk na poszczególnych poziomach* – uwagę zgłosił Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski.

Uwagę uwzględniono.

Dokonano zmian w opisach wymagań. Przeniesiono wymagania dotyczące wykorzystywania informacji o losach absolwentów z obszaru „efekty” do obszaru „funkcjonowanie szkoły / placówki w środowisku”.

13) *Zbyt radykalnych sankcji związanych z ustaleniem dla szkoły lub placówki poziomu E spełnienia danego wymagania* – uwagę zgłosił Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski.

Uwagę uwzględniono.

Wprowadzono zmiany, zgodnie z którymi sankcje wynikające z odpowiednich przepisów ustawy o systemie oświaty będą stosowane w przypadku, gdy dla szkoły lub placówki zostanie ustalony poziom E w odniesieniu do choćby jednego z wymagań w obszarze „efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki”. Jeżeli szkoła lub placówka zostanie oceniona na poziomie E w innych obszarach, będzie zobowiązana do wdrożenia działań mających na celu poprawę pracy w ocenionym niskim zakresie.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wszystkie formy doskonalenia zawodowego w zakresie ewaluacji, organizowane na zlecenie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, będą finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w Ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Priorytet III „Wysoka jakość systemu oświaty” Działanie 3.1. „Modernizacja systemu zarządzania i nadzoru w oświacie”, Poddziałanie 3.1.2. „Modernizacja systemu nadzoru pedagogicznego”.

Według szacunkowych wyliczeń, w 2009 r. (od września do grudnia) na przygotowanie osób sprawujących nadzór pedagogiczny do stosowania zmodernizowanego nadzoru pedagogicznego, w tym na organizację i przeprowadzenie doskonalenia zawodowego z zakresu ewaluacji, z budżetu państwa w części 30. „Oświata i Wychowanie”, zostanie przeznaczony 1 801 800,00 zł (z czego – 85 %, czyli 1 531 530,00 zł pochodzi z Europejskiego Funduszu Społecznego). W roku 2010, szacowana kwota na ten cel wynosi 3 565 900,00 zł (z czego 85 %, czyli 3 031 015,00 zł, pochodzi z Europejskiego Funduszu Społecznego). Szacuje się, że kwoty tej samej wielkości będą niezbędne na prowadzenie form doskonalenia zawodowego z zakresu ewaluacji w latach 2011, 2012 i 2013. Oznacza to, iż w latach 2009 – 2013 na prowadzenie form doskonalenia

w zakresie ewaluacji zostanie spożytkowana kwota 16 065 400,00 zł, z czego 85 %, czyli 13 655 590,00 zł będzie pochodzić z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W następnych latach środki na realizację form doskonalenia w zakresie ewaluacji będą planowane, stosownie do potrzeb, w budżecie państwa w części 30 – Oświata i wychowanie.

Regulacja nie będzie miała wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz sytuację i rozwój regionalny.